

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321200380
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2321200380.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou, v právnej veci navrhovateľky - manželky: Z. A. S., rod. Z., narodená XX.XX.XXXX, hláseným pobytom Z. O., toho času bytom T. XXXX/XX, O., proti manželovi navrhovateľky: Z. Z. A. S., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom X. Z. XXX/XX, S., toho času bytom Z. XX, O., o návrhu na rozvod manželstva a úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom S.: Q. B., narodený XX.XX.XXXX a K. K., narodený XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny O., bytom ako matka, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo navrhovateľky Z. A. S., rodenej Z., narodenej dňa XX.XX.XXXX a manžela navrhovateľky Z. Z. A. S., rodeného S. narodeného dňa XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX vo N., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu N., vo zväzku 8, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX, r o z v á d z a.

II. Maloletí sa zverujú na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia majú právo spravovať majetok maloletých.

III. Obmedzuje sa výkon rodičovského práva a povinnosti otca zastupovať maloleté deti.

IV. Matka je oprávnená zastupovať maloleté deti samostatne.

V. Otec je povinný platiť výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vypočítaného podľa zákona o životnom minime, platného a účinného ku dňu splatnosti výživného, a to na každé z maloletých detí samostatne, ktoré výživné je povinný platiť mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, a to vždy najneskôr do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

VI. Zakazuje sa styk otca s maloletými deťmi.

VII. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Galanta, číslo konania 12P/32/2020-80, zo dňa 07.07.2020, v časti úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, a to počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva.

VIII. Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 25.01.2021 sa navrhovateľka domáha rozvodu manželstva. Manželstvo s manželom uzatvorili dňa 29.12.2013 v obci Váhovce. U oboch ide o prvé manželstvo a obaja sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky. Z manželstva sa im narodili dve deti, Q. B., nar. XX.XX.XXXX a mal. K. K., nar. XX.XX.XXXX. S manželom sa zoznámili v júni v roku 2012. Manželstvo

sa rozhodli uzavrieť z dôvodu, že navrhovateľka bola tehotná. Po čase zistila, že to bola veľká chyba. Manžel sa nesprával ako zodpovedný otec rodiny. Mal problémy z alkoholom, narúšal nočný spánok novorodenca, plakal, lebo potrebný spánok mu bol neustále narušený. Manžel chodil po nociach do rôznych podnikov a barov, nevedela kedy a v akom stave sa vráti a ako im znovu ublíži. V tom čase bývali v C.. Po prvý raz od odporcu odišla v roku 2015 s maloletým Q., k mame, do rodinného domu, ktorý ešte vtedy mali v A.. Odporca nechcel žiť oddelene, sľuboval, že sa zmení. Verila mu, že dokážu žiť ako rodina. V roku 2015 začali spolu bývať v O. na D. ulici. Z. začal pracovať v Q. ako opatrovateľ - dva týždne bol v rakúsku, dva týždne doma. Spočiatku to fungovalo, v roku 2016 sa narodil maloletý K. ako plánované dieťa. Ale neskôr to začalo byť rovnaké ako predtým, a neskôr, oveľa horšie. Celé noci bol preč, nevedela kde je, či vôbec žije, vrátil sa ráno opitý a doma pil ďalej. Po čase už sa nevrátil ráno, ale po niekoľkých dňoch alebo po týždni. Nevedela a ani doteraz nevie, kde bol, ani s kým. Kedy sa vráti a v akom stave. Na Vianoce v roku 2017 ich tiež nechal s deťmi samých 5 dní, a vtedy mal práve maloletý K. vysoké horúčky. V mesiacoch marec a apríl v roku 2018 sa situácia vyostřila, keď manžel skoro denne požíval alkoholické nápoje, maloleté deti nemohli v noci spávať od jeho agresívnych výčinov, naplno, pustil hudbu, rozsvietil svetlá, zhadzoval matrace, nemali ani kde ležať, keď tomu chcela zabrániť, búchal jej hlavu o rám postele, vytáčal jej ruky, pričom sa vyhrážal, že ak vypnem hudbu a zhasnem svetlá, tak jej ich doláme. Cez deň ich zamykal v byte, zobral jej mobilný telefón, bral jej posledné peniaze, ktoré mala na jedlo a plienky pre deti, aby mal na alkohol. Ustavične sa jej vyhrážal a oslovoval ju vulgarizmami. Maloletého K. si od svojho narodenia nevšimol, prekážal mu, kopal do neho, keď liezol po zemi a prekážal mu v ceste. Maloletého Q. brával zo sebou v noci, keď si chodil kupovať alkohol. V auguste v roku 2017 ho chcel zobrať so sebou do auta a šoférovať pod vplyvom alkoholu, ale zabránila tomu a maloletého mu vytrhla z rúk. Prosila ho, aby prestal, alebo keď s tým nevie prestať, aby odišiel a neohrozoval ich. Vysmieval sa jej, ignoroval jej slová a prosby a hovoril, že „on neodíde, jemu je dobre, užíva si život a keď jej je tak zle, mám ísť ona preč.“ Začala pociťovať voči manželovi silný odpor a strach (že jej a deťom ublíži ešte viac aj s trvalými následkami), a to až do takej miery, že spolu s deťmi opustila spoločnú domácnosť. Našla si nový podnájom, ktorý hradí sama. Našli pokoj, majú istotu, že ich v noci nikto nebude ohrozovať, maloletí majú pravidelný režim, a pravidelný večerný aj dopoludňajší spánok. S manželom sa pokúsili o zmierenie. Snažil sa byť vzorným otcom, deti navštevoval, staral sa o nich, alkohol nepožíval. Začiatkom roka 2020 sa však situácia znovu začala opakovať. Dňa 17.02.2020 ich zobral na celý deň k sebe do bytu, v ktorom býval v podnájme. Nepriniesol ich v dohodnutom čase, našla ich vonku na ulici. Deti boli bez čiapok, vetrovky mali rozopnuté, pod nimi mali len tričká s krátkym rukávom. Snažila sa deti odviešť preč, bol agresívny, hádzal ju na chodník a zlomil jej ruku. V ten večer zavolala políciu prvýkrát a podala trestné oznámenie. Následne podala na súd žiadosť o zverenie detí do jej osobnej starostlivosti a návrh na výživné. Pár týždňov sa snažil byť znova dobrým otcom, a keď odmietla kúpiť byt spolu s ním na hypotéku a žiť v spoločnej domácnosti, začal byť znova agresívny, začal požívať alkohol aj za prítomnosti detí, túlal sa po nociach, pil, vydieral ju, vyhrážal sa jej, že ak nebude spolupracovať s bytom, bude piť a bude mať pomer s inými ženami. Jej návrh, aby začal nový život s inou ženou, tak ako on sám chcel, ale deti nech navštevuje, keď nie je pod vplyvom alkoholu, neakceptoval. Chodil k nim domov pod vplyvom alkoholu, deti sa ho báli, kričal, rozkazoval, nútil ich jesť nasilu aj keď nechceli, v jeho prítomnosti stále plakali, nechceli otvárať dvere, keď zvonil. Vyjadril sa, že nikdy sa nezmení. Dňa 20.12.2020 bola v práci, deti boli doma s jej matkou, ktorej povedala, nech neotvára dvere keby prišiel. V ten večer, pod vplyvom alkoholu vykopol zamknuté dvere a začal škrtiť jej matku, vyhrážal sa jej, že ju zabije, hodil ju o okno. Maloleté deti všetko videli a plakali. Matka jej zavolala, čo sa deje, následne jej odhodil telefón a rozbil ho. Prišla domov v sprievode polície. Podala trestné oznámenie. V súčasnosti sa manžel nachádza vo väzbe v F.. Už nežijú v strachu, maloleté deti sú spokojné a kludné, so svojim otcom sa už stretnúť nechcú, boja sa ho. Manželstvo je z dôvodu fyzického a psychického násillia, ponižovania, vydierania, vyhrážania, zosmiešňovania, ignorovania, vyvolávania pocitov viny, sociálneho násillia, uzamykania v byte, ekonomického násillia, ohrozovania maloletých detí na zdraví a živote, z týchto dôvodov aj zrušenia spoločnej domácnosti, straty dôvery, citového odcudzenia a napokon aj násillia a vyhrážania zabitím, čisto formálnym zväzkom, v ktorom sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že si neplní svoju spoločenskú funkciu, a preto viac nevidí žiadnu nádej na obnovu manželského spolužitia. Navrhla zveriť deti do jej osobnej starostlivosti, pričom ona ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Navrhla, aby súd otcovi určil povinnosť platiť výživné na mal. Q. B. v sume 110 Eur mesačne a na mal. K. K. v sume 90 Eur mesačne so splatnosťou do 20-teho dňa vopred v mesiaci k rukám matky. Zároveň navrhla zakázať otcovi styk s deťmi.

2. Uznesením č.k. 19P/6/2021-10 súd ustanovil maloletým deťom za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny O. (ďalej len „kolízny opatrovník“), ktorý zastupuje deti v predmetnom konaní.

3. Navrhovateľka nevlastní žiaden nehnuteľný majetok. Na účte má úspory v sume 14 tis. Eur z dedičstva. Jej zdravotný stav je dobrý. Je zamestnaná v Domove dôchodcov S. na dobu neurčitú s mesačným priemerným príjmom v období od 03/2020 do 04/2021 v sume 735,06 Eur a daňového bonusu v sume 68,09 Eur. Matka je tiež poberateľkou prídavkov na dve deti v sume 51 Eur mesačne. Žije spolu s oboma deťmi v nájomnom byte s nájomným v sume 450 Eur mesačne. Osobne výdavky sú: mobil 10 Eur. Nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. V spoločnej domácnosti žije aj matka navrhovateľky. Táto je poberateľkou starobného dôchodku v sume 225,40 Eur mesačne.

4. Zdravotný stav detí je v súčasnosti dobrý. Z otca mali strach a z toho plynúce psychické ťažkosti. Otec na deti kričal, nosil ich von v nepriaznivom počasí, boli neustále chorí, zakazoval im hovoriť po slovensky a prikazoval cudziu reč, ktorá sa nikde nepoužíva, deti nútil jesť aj keď už nevládali. Obe deti začali po odchode otca prosperovať. Navštevujú materskú školu K. v O.. Na mal. K. K. vynakladá nasledovné mesačné výdavky: strava a hygiena 50 Eur, oblečenie a obuv 20 Eur, strava v škôlke 33 Eur, školský fond 13,50 Eur, životné poistenie 21 Eur. Na mal. Q. B. vynakladá nasledovné mesačné výdavky: strava a hygiena 50 Eur, oblečenie a obuv 20 Eur, strava v škôlke 10 Eur, životné poistenie 21 Eur.

5. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. zo dňa 24.03.2021 nad rámec už uvedeného vyplýva, že s deťmi v škôlke nie sú žiadne výchovné problémy. V minulosti sa totiž mal. Q. bójaval. Teraz sa zapája do činnosti, nie je u neho už prítomná emočná porucha. Maloleté deti sú zdravé, mávajú len bežné detské ochorenia. S maloletým Q. matka v minulosti navštevovala Centrum pedagogicko psychologického poradenstva a prevencie v O. kvôli odkladu povinnej školskej dochádzky a tiež z dôvodu emočnej poruchy, avšak aktuálne už CPPPaP nenavštevujú. K uvedenému matka uviedla, že odkedy je otec maloletých detí uväznený v Leopoldove, nie sú žiadne problémy s maloletými deťmi ani doma, ani v škôlke. Matka počas rozhovoru ďalej uviedla, že od posledného rozhodnutia do mesiaca november 2020 si otec plnil riadne vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, na maloletého Q. B. vo výške 110 Eur mesačne a maloletého K. K. vo výške 90 Eur. Ďalej uviedla, že od 20.12.2021 je otec maloletých detí vzatý do F., už v minulosti mal problémy s užívaním alkoholu a dochádzalo k rôznym konfliktom, hádkam, bitkám matky maloletých detí a v neposlednom rade aj zlomenie ruky u matky, na čo matka podala na otca maloletých detí trestné oznámenie. Bolo obdobie, kedy sa otec detí snažil ale následne opätovne prepadol závislosti od alkoholu, začal byť agresívny, vulgárny aj pred maloletými deťmi, deti stále plakali, maloletého Q. vzal do kina opitý, deťom pchal do hrdla jedlo, na Q. si dovoľoval viac, zvykol ho biť a sotiť o zem. Keď to videl maloletý K., že ubližuje Q. tak sa bál a začal plakať. Matka ďalej uviedla, že v deň, keď musela privolať políciu, otec maloletých detí prišiel ku nim domov, vyrazil dvere a začal škrtiť starú matku, čoho boli svedkom aj maloleté deti, kričal aj po deťoch hlavne po maloletom Q., deti sa ho báli. Matka ďalej dodala, že nevie aký druh zadržania má otec v F., ani dokedy a taktiež kedy bude mať súd, nevie si však predstaviť, že by sa vôbec mohli maloleté deti s otcom stretávať, keďže je nebezpečný a boja sa ho a taktiež ani nevie, čo by nastalo, keď by sa vrátil z F., nakoľko odmieta liečbu. Ďalej dodala, že deti sú teraz pokojné, čo sa odzrkadlilo aj na zlepšení správania maloletého Q. v škôlke a hlavne sú zdravé. Bol vykonaný pohovor s obidvomi maloletými deťmi bez prítomnosti matky. Na otázku kolízneho opatrovníka, že či vedia prečo sú tu, odpovedali, áno vieme. Maloletý Q. dodal, že musíme povedať, čo urobil môj tato babke, že prišiel ku nám domov, vykopol dvere a začal biť babku, búchal jej hlavu a začala jej tiecť krv z úst, mama tam nebola, ja som plakal, bál som sa a preto som sa zavrel do izby. K tomu maloletý K. dodal, že on vtedy „buval,“. Maloletý Q. ďalej uviedol, že teraz je tato v base, policajti ho nikdy nepustia, je zlý, nechýba im, brat K. má štyri roky, jeho budil zo spánku, robil mu zle. Ďalej maloletý Q. dodal, že sa s ním nechce ani vidieť, ani stretnúť nikdy, predtým bol podľa neho dobrý ale dodal, že to asi ani nevedel, že je taký zlý. Obidve maloleté deti dodali, že navštevujú materskú školu, v škôlke spávajú aj obedujú, majú tam kamarátov. Do škôlky ich odprevádza matka aj babka, niekedy ich odprevádzal aj tatino, teraz už však nie. Obidve maloleté deti sa počas pohovoru hrali, boli pokojné. Vzhľadom na vek maloletého K., bol maloletý Q. zhovorčivejší.

6. Manžel navrhovateľky sa v čase súdneho konania nachádza vo výkone väzby v F.. K návrhu sa vyjadril podaním doručeným súdu dňa 31.03.2021 tak, že súhlasí s prejednaním a rozhodnutím veci bez jeho prítomnosti. Vyjadril súhlas s rozvodom i s navrhovanou úpravou práv a povinností rodičov na čas po rozvode manželstva. Uviedol, že manželku má rád a chápe jej pohnútky a konanie. Vyhovuje preto všetkým jej požiadavkám. Želá jej a deťom len to najlepšie, pokojnú, úspešnú a zdravú cestu životom. Od 20.12.2020 je obmedzený na slobode a nachádza sa v Ústave na výkon väzby v F..

7. Na pojednávaní dňa 01.04.2021 súd pojednával v neprítomnosti manžela navrhovateľky, ktorý vyjadril súhlas s prejednaním a rozhodnutím veci bez jeho prítomnosti. Navrhovateľka zotrvala na návrhu. Skutočne sa kvôli deťom snažila zachrániť vzťah a dlhodobo to riešila, avšak za súčasnej situácie je zrejme, že obnova manželstva neprichádza do úvahy. Manželstvo si neplní svoj účel. Od času, kedy je manžel vo väzbe, nie sú v žiadnom kontakte. Ani manžel ju nekontaktuje. Vec je v štádiu trestného konania. Nemá žiadne informácie o priebehu, avšak bolo jej oznámené políciou, že, údajne, má „na rováší“ viac. Posledný incident sa stal 20.12.2020, kedy manžel vykopol dvere, napadol svoju matku, ktorú začal škrtiť pred oboma deťmi. S týmto incidentom sa zároveň rieši minuloročný incident z februára 2020, kedy jej manžel zlomil ruku, keďže ani táto záležitosť nebola došetrená. Vzhľadom na obsah oboznámeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 12P/32/2020 sa matka vyjadrila tak, že nepožíva alkohol vôbec. Je pravda, že si dala v danom čase šetrenia, v minulosti, „pohár“ na ukludnenie, ale určite neužíva alkohol v nadmernej miere, najmä v súčasnosti, keďže manžel je vo výkone väzby. Matka uvádza, že v novembri 2020 zamestnávateľ ukončil pracovný pomer jej manželovi, z dôvodu, že počas zmeny požil alkohol. Výživné určené súdnym rozhodnutím uhradil manžel do novembra. Kolízny opatrovník uviedol, že v rámci minulého konania bol matke nariadený dohľad s tým, že neboli zistené nedostatky v jej starostlivosti, ani užívanie alkoholu nad mieru. Súd odročil pojednávanie za účelom doplnenia dokazovania najmä ohľadne majetkovej a príjmovej situácie na strane otca, ktorý nesplnil predchádzajúcu výzvu súdu. Otcovi bola doručená zápisnica z pojednávania. Osobitne bol dotazovaný, že z čoho bude uhrádzať výživné celkovo vo výške 200 Eur mesačne, keďže vyjadril súhlas s takouto sumou výživného.

8. Súd zistil, že otec mal. detí je nemajetný. Nevlastní žiaden nehnuteľný majetok, ani motorové vozidlá. Nepoberá žiadne sociálne dávky, či štátnu pomoc, dávky sociálneho poistenia. Pracovný pomer u posledného zamestnávateľa Pohoda seniorov, n.o. skončil ku dňu 25.11.2020 dohodou. Jeho priemerný mesačný príjem bol od 12/2019 do 11/2020 v sume 805,93 Eur. Odmietol prácu vo výkone väzby na pracovisku „ručné šitie obuvi“, a teda nie je pracovne zaradený a nemá žiaden príjem. Podaním doručeným súdu dňa 05.05.2021 sa otec vyjadril tak, že nemá žiaden príjem a preto nie je schopný splácať výživné v navrhovanej výške.

9. Na pojednávaní dňa 01.05.2021 súd opäť konal v neprítomnosti manžela navrhovateľky, ktorý v konaní vyjadril súhlas s prejednaním a rozhodnutím veci bez jeho prítomnosti. Navrhovateľka doplnila, že súhlasí s tým, aby spravovanie majetku bolo zverené obom rodičom, keďže deti nevlastnia žiaden majetok, avšak navrhuje, aby obe deti zastupovala iba ona sama, a to z dôvodu, že v súčasnosti sa otec maloletých nachádza vo výkone väzby. Tieto práva a povinnosti si nemôže plniť, pričom je potrebné zabezpečiť zastupovanie detí tak, aby nedochádzalo k omeškaniu a aby tieto práva boli realizované v záujme detí. Otec sa správa agresívne voči matke aj voči deťom. Deti sa, doslova, vyjadrili, že je dobré, že otec je v base, že už im nemôže robiť zle. Teda matka trvá na zákaze styku otca s deťmi, s čím otec vyjadril súhlas. Čo sa týka stanovenia vyživovacej povinnosti otca voči deťom, ponecháva toto rozhodnutie na úvahe súdu, a to vzhľadom na výsledky dokazovania. Kolízny opatrovník navrhol pre prípad rozvodu vyhovieť návrhu matky ohľadne úpravy rodičovských práv a povinností. Z dôvodu obavy detí z otca, z dôvodu prebiehajúceho vyšetrovania, ako aj z dôvodu súhlasu otca s takouto úpravou, navrhol zákaz styku otca s maloletými deťmi s tým, že toto právo môže byť korigované v budúcnosti, na základe individuálneho posúdenia danej situácie. Čo sa týka vyživovacej povinnosti, kolízny opatrovník navrhol zaviazat' otca k minimálnemu výživnému, z dôvodu, že otec v súčasnosti nemá žiaden príjem, vyšetrovanie ešte len prebieha, teda platí prezumpcia neviny. Aj v tomto ohľade je možné zvýšenie vyživovacej povinnosti pri zmene okolností. Na otázku súdu, aby sa matka vyjadrila k splatnosti výživného na mal. deti, matka uviedla, že v minulosti mali nastavené plnenie si povinnosti do 20. dňa v mesiaci vopred, z dôvodu výkonu práce otca mal. detí, avšak to je nateraz už neopodstatnené a navrhuje splatnosť do 15. dňa v mesiaci vopred. Po tom, čo prítomní nemali žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, súd po vyhlásení dokazovania za skončené rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti.

10. Zo sobášneho listu súd zistil, že manželia uzatvorili manželstvo dňa 29.12.2013 vo N.. U oboch ide o prvé manželstvo. Manželstvo je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu N., zväzok 8, ročník XXXX, na strane XX, pod por. č. XX. Z rodných listov maloletých detí súd zistil, že obaja synovia, Q. B. a K. K. sa narodili v manželstve.

XX. Z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 12P/32/2020 súd zistil, že súd naposledy rozhodol o úprave práv a povinností k maloletým deťom rozsudkom č.k. 12P/32/2020-80 zo dňa 07.07.2020 tak, že schválil rodičovskú dohodu, a to že deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. Q. B. sumou 110 Eur mesačne a na výživu mal. K. K. sumou 90 Eur mesačne, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Styk otca s maloletými deťmi zostal bez úpravy. Nad výchovou maloletých detí bol nariadený dohľad v trvaní jedného roka od právoplatnosti rozsudku (do 20.07.2021) prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, ktorý bol zaviazaný poskytovať súdu správu každé tri mesiace o nariadenom výchovnom opatrení. Zmenu pomerov od uvedeného času predstavuje skutočnosť, že otec sa od 20.11.2020 vo výkone väzby a nemá žiaden príjem. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti od mája 2018.

12. Súd na danú vec aplikoval nasledovné právne normy:

Podľa § 92 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konanie o rozvod manželstva je miestne príslušný súd, v ktorého obvode mali manželia posledné spoločné bydlisko, ak v obvode tohto súdu má bydlisko aspoň jeden z nich. Inak je miestne príslušný všeobecný súd toho manžela, ktorý návrh nepodal. Ak takto príslušnosť súdu nemožno určiť, je príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

Podľa § 93 a 94 CMP, konanie sa začína len na návrh jedného z manželov. Účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

Podľa § 22 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“), k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 1 ods. 2 ZoR, účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

Podľa § 18 ZoR, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 až 3 ZoR, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť. O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

Podľa § 23 ods. 1 a 2, prvá veta, ods. 3 ZoR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 ZoR, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 až 3 ZoR, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť. O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd. Na výkon povolenia a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

Podľa § 24 ods. 1, 4, 5 ZoR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1, 3, 4 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa čl. 5 ZoR, podľa článku 5 ZoR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 38 ods. 2, písm. a) až c) ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, ak svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pri skúmaní schopností, možností, majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Podľa § 76 ods.1 ZoR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

13. Súd na základe vykonaného dokazovania, pri aplikovaní vyššie citovaných noriem, dospel k záveru, že manželstvo navrhovateľky a jej manžela už dlhodobo neplní účel predpokladaný v Zákone o rodine. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti od mája 2018. Navrhovateľka uviedla, že manžel ju a deti dlhodobo psychicky i fyzicky týral. Manžel navrhovateľky sa toho času nachádza vo výkone väzby po

tom, čo navrhovateľka prišla v sprievode polície k jej matke, ktorá práve stráži deti. Manžel mal škrtiť matku navrhovateľky pred mal. Q.. Predtým mal zlomiť ruku navrhovateľke, pričom aj táto vec je v štádiu vyšetrovania. Manžel navrhovateľku ponižoval, zosmiešňoval, vulgárne jej nadával, bil ju, uzamykal ju s deťmi v byte, ekonomicky týral, vyhrážal sa jej zabitím, ohrozoval deti. Bol pravidelne pod vplyvom alkoholu, odchádzal domov na dlhší čas, bez uvedenia miesta pobytu a času, počas ktorého bude preč. Nič z týchto tvrdení manžel navrhovateľky nepoprel. Súhlasil s rozvodom. Chápal manželku a prial jej a deťom len to najlepšie. Je zrejmé, že za daných okolností je daný trvalý rozvrat manželstva. Od navrhovateľky nemožno očakávať vôľu a ochotu zotrvať v takomto zväzku, keďže manžel ohrozuje ju i deti na živote a zdraví. Súd preto manželstvo vo výroku I. rozviedol.

14. Manžel vyjadril súhlas s návrhom ohľadne úpravy práv a povinností rodičov na čas po rozvode manželstva. Neskôr upravil svoje vyjadrenie ohľadne úpravy jeho vyživovacej povinnosti, a teda, že nebude v jeho schopnostiach uhrádzať výživné celkovo vo výške 200 Eur mesačne.

15. Na základe uvedeného súd vo výroku II. zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, keďže matka má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti a výchovy oboch detí. Deti v jej starostlivosti prosperujú. V rámci dohľadu nariadeného súdom neboli doposiaľ zistené žiadne nedostatky. Súd zároveň určil, že obaja rodičia majú právo spravovať majetok maloletých, keďže deti v súčasnosti nevlastnia žiaden majetok. Otec súhlasil s tým, že zastupovať deti bude ich matka. Keďže sa otec v súčasnosti nachádza vo výkone väzby, tieto práva nevykonáva a tento vyjadril súhlasil s obmedzením tohto práva, pre zachovanie plnohodnotného výkonu práva zákonného zástupcu zastupovať dieťa, súd vyhovel návrhu matky, obmedzil otca vo výkone práva zastupovať deti (výrok III.) a určil, že bude oprávnená samostatne zastupovať obe deti (výrok IV.).

16. Otec je nemajetný a v súčasnosti nedosahuje žiaden príjem z dôvodu obmedzenia jeho slobody. Je pravda, že odmietol ponúkanú prácu v ústave na výkon väzby, avšak príjem z týchto zamestnaní je vo všeobecnosti minimálny. Keďže platí prezumpcia neviny, súd neprihliadol na jednotnú rozhodovaciu súdnu prax v tom, že pokiaľ sa odsúdený úmyselnou trestnou činnosťou dostal do takejto situácie sám, nie je možné túto skutočnosť vyhodnotiť v neprospech maloletých detí. Na základe uvedeného súd vo výroku V. určil otcovi mal. detí vyživovaciu povinnosť v minimálnom zákonnom rozsahu so splatnosťou do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, teda v súlade s jej návrhom.

17. Matka navrhla zakázať styk otca so synmi z dôvodu, že deti sa ho boja. Boli svedkami jeho alkoholických vyčítaní, agresivity voči matke a starej matke. Mal. Q. B. trpel emočnou poruchou. Otec ho nútil jesť, aj keď nevládal, potom vracal. Bral deti von v stave opitosti, nechal ich bez dozoru, bez adekvátneho oblečenia. Mal. Q. sa v škôlke bíjaval. V súčasnosti deti prosperujú, u mal. Q. sa už nevyskytuje emočná porucha. Vyjadril obavu z otca. Otec súhlasil so zákazom styku. Vzhľadom na uvedené súd pristúpil k zákazu styku otca s deťmi. V súčasnosti je otec mal. detí síce obmedzený na slobode, ale nebol odsúdený na trest odňatia slobody. V minulosti sa matke vyhrážal dokonca zabitím. Existuje určitá obava z prípadného prepustenia otca na slobodu a z realizácie styku s deťmi, ktorý nateraz podľa názoru súdu nie je v ich záujme. Obaja maloletí vyjadrili obavu z otca. Súd zároveň rešpektoval súhlas otca so zákazom styku, keďže právo na styk predstavuje právo rodiča, nie jeho povinnosť. Na základe uvedeného súd vo výroku VI. zakázal otcovi stýkať sa s deťmi. Tento zákaz bude možné korigovať s ohľadom na aktuálnu situáciu na strane otca a maloletých detí, očakávajúc snahu otca o nadobudnutie dôvery zo strany detí.

18. Súd vo výroku VII. zmenil rozsudok Okresného súdu Galanta, číslo konania 12P/32/2020-80, zo dňa 07.07.2020, a to v časti úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, a to počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva.

19. O trovách súd rozhodol podľa § 52 CMP, a teda, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie

podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti rozsudku nemôže účinne podať odvolanie ten, kto sa vzdal tohto práva po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).